

Nr 346.

Av herr **Arrhén**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering m. m.*

Önskemålet att främja landsbygdens elektrifiering har under krigsåren varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet. Sammanlagt synas sedan budgetåret 1940/41 reservationsanslag på 14 miljoner kronor ha anvisats. I trots av de utomordentligt stegrade anläggningskostnaderna per enhet, vilka nu synas ligga vid 200 kronor per C. B.-enhet, har elektrifieringen fortskridit i forcerad takt, varigenom de olägenheter, som kristiden medfört i form av minskad tillgång på belysnings- och framför allt driftsmaterial, upphävts.

Elektrifieringsberedningen, som tillsatts för frågor rörande understöd till befrämjande av landsbygdens elektrifiering, har i skrivelse av den 9 juli 1943 uppgivit, att om den statssubventionerade elektrifieringen skall kunna bedrivas i samma omfattning som under de senaste 12 månaderna, vilket kopparransoneringen, som den nu tillämpas, synes ge möjlighet till, erfordras för innevarande budgetår 5,000,000 kronor. Beredningen påpekar dessutom, att om medelsbehovet skulle beräknas efter under den senaste femmånadersperioden inkomna ansökningar på cirka 750,000 kronor per månad, skulle behovet uppgå till 8,000,000 kronor. Det förefaller, som om beredningens uppgifter om den stora efterfrågan på understöd i dessa fall motiverade ett högre reservationsanslag än det i propositionen nr 344 föreslagna.

Statens industrikommission tillämpar i fråga om tilldelningen av koppar en kvalificeringsfaktor, som ungefärligen anger proportionen mellan motor-elektrifiering och totalelektrifiering. Kopparen skall förbehållas för sådan elektrifiering, som minskar behovet av olja för motorer, särskilt vid tröskverksdriften, under det att belysnings-elektrifiering uteslutes. Numera ha emellertid bestämmelserna härutinnan mildrats.

Ehuru elektrifieringsberedningen i sin skrivelse av den 9 juli 1943 finner det föga tilltalande att arbeta med kvalificeringskrav, där det alltså gäller att bedöma var elektrifieringen gör den största nyttan, torde det förtjäna att påpekas, att enligt gällande bestämmelser koppartilldelningen nu begränsats på ett sådant sätt, att bland annat skärgårdselektrifieringen omöjliggöres. För att ge vår skärgårdsbefolkning den lättnad i isoleringens och den nödvungna råvaruransoneringens tid, som nu är rådande, och som gör sig gällande på ett helt annat och svårare sätt än inom andra befolkningskategorier, fordras ett slopande av den i industrikommissionens meddelande nr 29 och 112 angivna kvalificeringsfaktorn eller dennas sänkning till högst 0,25. Det synes vara värt att överväga, huruvida icke en dylik ruckning av bestäm-

melserna kunde befinnas både önskvärd och skälig, med hänsyn till skärgårdens speciella förhållanden.

Jag tillåter mig hemställa,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 344 måtte

dels höja reservationsanslaget till befrämjande av landsbygdens elektrifiering från 2,000,000 kronor till 5,000,000 kronor,

dels beakta de synpunkter beträffande skärgårdselektrifieringen, som här anförts.

Stockholm den 29 oktober 1943.

Erik Arrhén.
